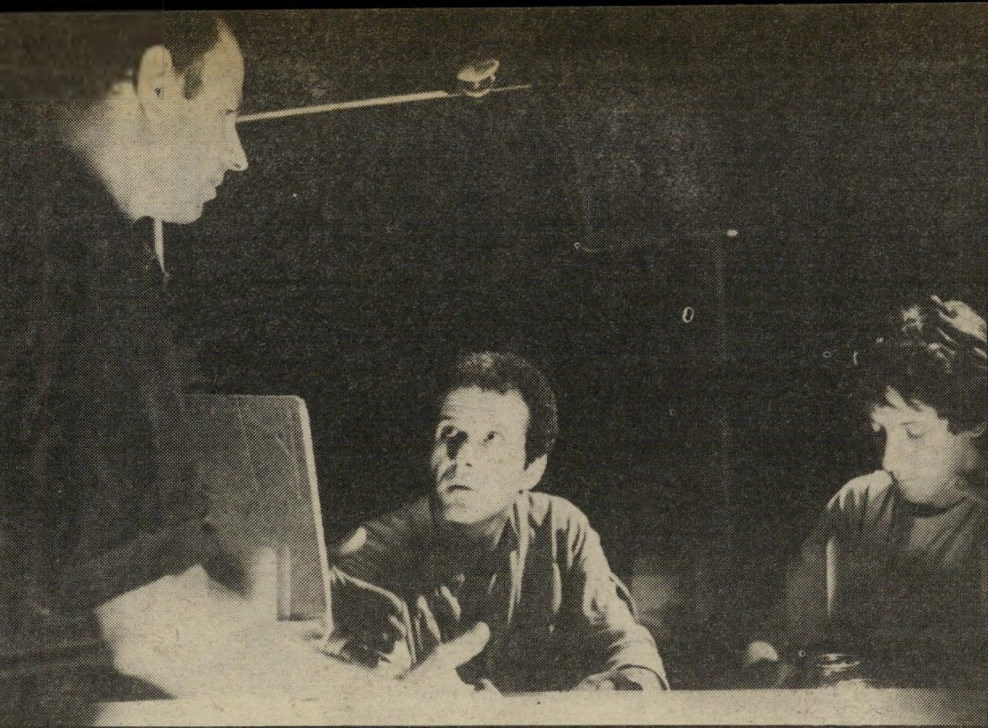

בסרט, העומד להסעיד את הארץ, נשחק הגיבור בין קיצוניים יהודיים וקיצוניים ערביים — ובמציאות עמדו יצרי הסרט בין הצנזורה של ח'כים וסרבנותם של כמה מהשחקנים

ג'אד נאמן (משמאל) מביים את ג'די גוב ויוסף אברורדה חוג'בית מהפכני

הסרט מגש הכסף הוא סרט מרגש. הוא הפרק הבא בתולדות הקולנוע הישראלי, אחרי חמוסין. סרט, העוסק בשמאל היהודי והערבי בישראל, השב"כ והתהליכים העוברים על החברה הישראלית בשנות ה-80. מגש הכסף הוא סרט עלילתי אידיאולוגי, לא פחות מאיש השיש הפולני. גיבורות הסרט הן הדילמות של השמאל הישראלי. «אם מדינת ישראל היא השפה התחנה בחיך של ארצות הברית, הרי השמאל הישראלי הוא השפה הנשוכה בחיך של ישראל.

בין אש לאש

זהו סיפור של עימות בין שני עמים בארץ אחת. הגיבור היהודי הוא יוני גולדמן (ג'די גוב), חבר בקבוצה פוליטית המכילה יהודים וערבים. הוא בן קיבוץ ילשעבר שהצליח כומר, בעל עבר קרבי. הוא חוזר משהות בגרמניה לישראל, כשהוא נושא באמתחתו חצי מיליון מארק, ההופכים עד מהרה ל"כסף חם". כל מי שנוגע בו נכוה.

יוני בדילמה. אין הוא מוכן למסור את הכסף לרכישת נשק. הוא קרוע בין הגיונו לרגשותיו, לזיכרונותיו מימי אהבתו הישנה ג'מילה, בתקופה שבה הוא שניהם בכרלין. הוא משחק על הזמן, תובע שיערך בירור בקבוצה על מטרותיה. החברים נפגשים בבניין הנטוש, המיועד להקמת האוניברסיטה. וליד פורש את ה"אני מאמין" שלו:

«ספרים חשובים יותר מרובים ופצצות כסופמרקט...» מתברר שהוא במיעוט בקרב חבריו. רק יוני ניצב לצידו. האחרים, בראשות ג'מילה, עפר (יצחק לאור) ואיברהים (מוחמד באכרי), מאמינים שהמצב בישראל השתנה במהירות בשנים האחרונות ודחק את הערבים לעמדת אינומוצא. לכן עליהם לאחוז בנשק.

להפקיד את הכסף זמנית בידיו של פרופסור נצאר כמיכללה בגדה המערבית. המיכללה מוקפת בשוטרי מישמר הגבול. בדרך הם נעצרים בירי מחסום של גושימונים ומוכים. יוני, המתגורר אצל חברתו ילשעבר, טל, יודע שהוא הסתבך בסיטואציה קפקאית, והוא אומר לטל על הסתבכותו שהיא «לתמיד, אבל אל תגלי לאף אחד».

ערב אחד הוא נפגש עם ג'מילה במועדון הלילה מגש הכסף, המנוהל בידי ידידו ג'ו (שמוליק קראוס). זו כבר אינה פגישת אוהבים-לשעבר, אלא מיפגש בין אויבים. היא יודעת שהשב"כ עלה על יוני ותובעת שיעזוב את הארץ בדרךון מזויף. התנאי: שישאיר לה את הכסף.

יוני עומד בסירובו. סוכן השב"כ פוגש את יוני ומבקש להפעילו. הוא נכשל. הוא מנסה את טל: «את יכולה לתאר לך את השם יוני גולדמן בעמוד הראשון של עיתוני הערב?» שואל אישה שב"כ מקס (יוסי פולק), וממשיך: «צנחן יוצא קיבוץ, בגד במדינה? אמן נאשם בשיתוף פעולה עם אש"ף...» טל נבהלת.

אחרי ניסיונות השינוע בדרךני נועם, מגיע הסיגנון האחר. הקצנה ומעשיאלימות, הן מצד חברי הקבוצה המיליטנטית והן מצד השב"כ ובתווך יוני, כשבידו הכסף שהוא פצצת-זמן מתקתקת. העימות הולך ומחריף. הוא מגיע לשיאו הראשון ברציחת וליד, בשדרה תל-אביבית, ובהתנגשות-דמים ברציף נמל עכו, שבה מעורבים כל הצדדים.

יוני גולדמן הוא המייצג של כל-אדם הנשחק על-ידי ה"שיטה הפוליטית-חברתית" בישראל של היום. הוא גם מהווה סכנה לשיטה. הוא נבגר בידי כולם, ותבוסתו היא תבוסת «הדרך השלישית», שאינה גורסת «אנחנו או הם».

התמונה שלא נכנסה לסרט: עירית סרנג עם ג'די גוב ושמוליק קראוס אנשי השב"כ לא נכנסים לבית יהודי

הפתעה
בלונדון ★

מגש הכסף הוא סרט מהמם. הצופה בו אינו יכול לצאת מאולם הקולנוע כשהוא אדיש. זהו סרט שהחברה הישראלית נחתכת בו, כפרוסות סלאמי. סרט שהאמיתות שבו